

EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn

Inkomstutvecklingen 2000-2001 (prel.)

Agricultural Income Index 2001 (prel.)

I korta drag

Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn

Med den ekonomiska kalkylen för jordbrukssektorn (EAA) som grund redovisar EU:s statistikmyndighet Eurostat prognoser för inkomstutvecklingen i de olika medlemsländerna. Medlemsländerna ansvarar för beräkningarna avseende det egna landet och översänder dessa till Eurostat som sammanställer dem och beräknar tre s.k. indikatorer över utvecklingen. Indikatorerna beskrivs kortfattat i dokumentet "EAA – ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn 1990-2000" som finns på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under avdelningen Statistik och fakta.

Jordbruksverket har nu levererat preliminära uppgifter över inkomstutvecklingen i Sverige mellan 2000 och 2001 till Eurostat. De redovisas i tabell 1 som innehåller värden samt förändringar i volym, pris och värde uttryckt som index.

Oförändrad produktion

Den totala jordbruksproduktionen mätt som produktionsvärde till fasta priser beräknas ha varit i stort sett oförändrad mellan 2000 och 2001.

Arealen spannmål och oljeväxter minskade jämfört med 2000 men med högre priser synes ändå värdet av produktionen ha ökat. Arealen foderväxter ökade däremot men producentpriserna föll, vilket ledde till ett minskat produktionsvärde. Värdet i löpande priser av den totala vegetabilieproduktionen beräknas öka marginellt från 2000.

På animaliesidan förutses totalt sett små förändringar i produktionsvolymen. Högre priser (framför allt för svin) och direktstöd medför dock att produktionsvärdet i löpande priser beräknas stiga med omkring 5 %.

Totalt beräknas värdet av jordbruksproduktionen öka med ca 3 % i löpande priser mellan 2000 och 2001. En starkt bidragande orsak till uppgången är en ökning av de subventioner som kan knytas till enskilda produkter (t.ex. arealer-sättning och djurbidrag).

Marianne Johansson, tfn 036-15 59 57
marianne.johansson@sjv.se

Statistiken har producerats av Jordbruksverket, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1404-5834 Serie JO 45 SM 0201. Utkom den 12 februari 2002.
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Svante Öberg, SCB.

Preliminär inkomstutveckling 2000-2001

Insatsförbrukningen förutses öka med 4-5 % - huvudsakligen som en följd av prisökningar. För övriga kostnader förutses endast mindre förändringar.

De direktstöd som inte är knutna till enskilda produkter (bl.a. miljöstöd) beräknas öka. Faktorinkomsten (förädlingsvärde netto till faktorkostnad) ökar enligt denna beräkning med 2,5-3 %.

I mitten av februari planerar Eurostat att redovisa prognoser över inkomstutvecklingen mellan 2000 och 2001. Indikator A, dvs. förändringen i real faktorinkomst per årsarbete, är det mått som brukar användas vid jämförelse mellan medlemsländerna. Med antaganden om en fortsatt nedgång av den totala arbetsinsatsen (-4 %) och en prisökning för bruttonationalprodukten med knappt 2 % kommer indikator A för Sverige att visa en ökning med ca 5 %. Denna beräkning är naturligtvis mycket osäker och utfallet kan komma att skilja sig avsevärt härifrån.

Innehåll

Tabeller	4
1. Jordbrukssektorns intäkter och kostnader till baspris, index 2000=100	4
Fakta om statistiken	5
Detta omfattar statistiken	5
Definitioner och förklaringar	5
Så görs statistiken	6
Statistikens tillförlitlighet	6
Bra att veta	6
In English	7
Summary	7
List of tables	7
List of terms	7

Tabeller

1. Jordbrukssektorns intäkter och kostnader till baspris, index 2000=100

1. Agricultural output, intermediate consumption and other costs at basic prices, index 2000=100

Kod	EAA	Värde 2000	Volym index	Pris index	Värde index
01	Spannmål (inkl.utsäde)	7 158	93,2	115,9	108,1
02	Industrigrödor	1 591	96,1	108,2	104,0
03	Foderväxter	7 560	104,4	86,8	90,7
04	Köks- och plantskoleväxter	2 723	100,0	102,7	102,7
05	Potatis	1 152	96,5	119,0	114,8
06	Frukt och bär	301	99,9	100,8	100,7
09	Andra växter och vegetabiliska produkter	47	100,0	100,0	100,0
10	Vegetabilieproduktion (01 till 09)	20 532	98,8	102,2	100,9
11	Djur	9 311	101,8	110,0	111,9
12	Animaliska produkter	11 155	100,5	99,3	99,8
13	Animalieproduktion (11+12)	20 466	101,1	104,2	105,3
14	Produktion av jordbruksvaror (10+13)	40 998	99,9	103,2	103,1
15	Produktion av jordbrukstjänster	920	100,0	105,8	105,8
16	Jordbrukets produktion (14+15)	41 918	99,9	103,2	103,2
17	Sekundära icke-jordbruksaktiviteter	1 381	99,4	106,4	105,8
18	Jordbrukssektorns produktion (16+17)	43 299	99,9	103,3	103,2
19	Total insatsförbrukning	29 155	100,0	104,8	104,9
20	Förädlingsvärde brutto till baspris (18-19)	14 144	99,7	100,2	99,8
21	Kapitalförslitning	5 827	96,3	103,0	99,2
22	Förädlingsvärde netto till baspris ((20-21)	8 317	102,0	98,3	100,3
23	Löner och kollektiva avgifter	2 037			98,6
25	Övriga produktionssubventioner	3 421			108,5
26	Faktorinkomst (22-24+25)	11 738			102,7
27	Driftsöverskott netto (22-23-24+25)	9 701			103,5
28	Arrende- och hyreskostnader	1 257			101,0
29	Räntekostnader	3 026			100,3
30	Ränteintäkter	153			100,0
31	Företagsinkomst netto (27-28-29+30)	5 571			105,8
40	Total arbetsinsats (1000 årsverken)	73,0			96,0
	Prisförändring BNP			101,9	

Anm. Volym- och prisindex beräknas inte för posterna med kod 23-40.

Fakta om statistiken

EAA avser att visa den totala ekonomiska utvecklingen inom jordbrukssektorn. Tidigare gjordes detta för Sverige genom den s.k. sektorskalkylen.

EAA används som underlag för jordbrukspolitiska bedömningar av jordbrukssektorns förändringar. Uppgifterna som redovisas omfattar inte enbart värden utan även volymer (gäller inkomstsidan och vissa poster på utgiftssidan). De senare uppgifterna används ibland fristående för att bedöma produktionsförändringar inom jordbrukssektorn.

Denna statistik faller inte under någon EU-reglering. Medlemsländerna beräknar och översänder emellertid EAA till EU:s statistikmyndighet Eurostat enligt informella överenskommelser. EAA står för Economic Accounts for Agriculture.

Detta omfattar statistiken

EAA är ett räkenskapssystem för jordbruket. Det baseras på European System of Integrated Economic Accounts (ESA), ett redovisningssystem som följer FN:s rekommendationer för nationalräkenskaper.

EAA följer principen att produktion av alla jordbruksvaror skall medräknas och avsikten med kalkylen är att beräkna all produktion och alla kostnader som är hänförliga till sektorn för att kunna upprätta en resultaträkning. Värdet av alla produkter som finns med på en förteckning över aktiviteter och produkter som är karaktäristiska för jordbruket ingår, oavsett på vilken typ av företag de produceras, och oavsett kostnaderna för denna produktion. EAA visar således jordbrukets produktion och kostnaderna för denna men inte jordbrukarhushållens totala intäkter. Jordbrukarnas intäkter från annan verksamhet som t.ex. skogsbruk eller anställning ingår inte.

För EAA utgörs populationen av alla företag som bedriver växtodling på friland eller under glas (inkl. trädgårdsodling), husdjurskötsel, uppfödning av hästar eller sällskapsdjur, biodling, renskötsel, pälsdjurskötsel eller uppfödning av vilt i hägn.

EAA redovisas både till producentpris och baspris. Skillnaden är att EAA till baspris innefattar såväl subventioner som avgifter och skatter. Dessa delas i sin tur upp i produkt- och produktionsrelaterade subventioner/avgifter. Det innebär att det i redovisningen av enskilda produkter till baspris även ingår subventioner och skatter (i Sverige finns inga produktskatter) knutna till produkten. Produktionsanknutna subventioner t.ex. trädesbidrag och miljöstöd redovisas under en särskild post.

Definitioner och förklaringar

De i EAA ingående resultatmått till baspriser framkommer på följande sätt:

- + Vegetabilieproduktion
- + Animalieproduktion
- + Intäkter från jordbrukstjänster
- + Intäkter från sekundära icke-jordbrukstjänster
- = *Jordbrukssektorns produktion*

- Kostnader för insatsvaror och tjänster
- = *Förädlingsvärde brutto till baspris*

- Kapitalförslitning
- = *Förädlingsvärde netto till baspris*

- + Övriga produktionssubventioner
- = *Faktorinkomst*

- Löner och kollektiva avgifter
- = *Driftsöverskott netto*

- Arrende- och hyreskostnader
- Nettoräntekostnader
- = *Företagsinkomst*

Indikator A, som av Eurostat används vid inkomstanalyser, beräknas som faktorinkomst per årsverke dividerat med prisförändringen för bruttonationalprodukten (BNP).

Så görs statistiken

EAA bygger till största delen på sammanställningar och bearbetningar av redan befintligt statistikunderlag, såsom lantbruksregistret (LBR), Skördeuppskattningarna och Jordbruksekonomiska undersökningen (JEU). Det primärmaterial som särskilt tas fram inom ramen för denna statistikprodukt är: intäkter och kostnader för trädgårdsnäringsen, kostnader för växtskyddsmedel, handelsgödsel, maskiner och redskap samt arrendekostnader.

Statistikens tillförlitlighet

EAA:s intäktssida bygger på makrostatistik såsom produktions-, pris- och stödstatistik, som bedöms i huvudsak ha god tillförlitlighet. På kostnadssidan finns tillgång till tillförlitlig makrostatistik för endast ett fåtal poster, varför uppskattningar av de olika kostnaderna vanligen görs utifrån mikroekonomiska uppgifter, utifrån urvalsundersökningar eller med schablonmässiga antaganden. Detta ger en osäkerhet i uppgifterna.

Statistiken över inkomstutvecklingen de båda senaste åren baseras dock på en mycket stor andel preliminära uppgifter och prognoser, vilket innebär att den har en hög grad av osäkerhet.

Bra att veta

Denna statistik är ny som officiell statistik.

Den kan i första hand jämföras med motsvarande statistik för övriga EU-länder som publiceras av Eurostat.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Beskrivning av statistiken](#) på SCB:s webbplats, www.scb.se.

In English

Summary

The volume of production in agriculture was much the same in 2001 as in 2000. Price increases for most products, however, resulted in an increase in production value by 3 per cent.

Intermediate consumption is estimated to have increased by 4-5 per cent principally because of price increases. For other costs only small changes are expected.

Production subsidies have increased as well. Net income in agriculture shows according to this calculation increased by 2,5-3 per cent in 2001.

Around mid-February Eurostat will publish preliminary results concerning agricultural income in the member countries in 2001. The development is usually measured by indicator A, i.e. the change of real agricultural factor income per annual work unit.

On the assumption that labour input continues to fall (-4 per cent) and that the rise in the implicit price index of GDP is just under 2 per cent, indicator A will show an increase by 5 per cent for Sweden. However, the uncertain factors must be stressed.

List of tables

1. Agricultural output, intermediate consumption and other costs at basic prices, index 2000=100

4

List of terms

andra	other
animalieproduktion	animal output
animaliska produkter	animal products
arbetsinsats	labour input
arrende	rent
baspris	basic price
BNP	GDP
brutto	gross
djur	animals
faktorinkomst	factor income
foderväxter	forage plants
frukt och bär	fruits
företagsinkomst	entrepreneurial income
förädlingsvärde	value added
hyreskostnader	real estate rental charges
industrigrödor	industrial crops
insatsförbrukning	intermediate consumption

jordbruk	agriculture
jordbrukssektorn	agricultural 'industry'
jordbrukstjänster	agricultural services
jordbruksvaror	agricultural goods
kapitalförslitning	fixed capital consumption
kollektiva avgifter	social security charges
köksväxter	vegetables
löner	compensation of employees
netto	net
plantskoleväxter	horticultural products
potatis	potatoes
prisförändring	change in price
produkter	products
produktion	production
produktionssubventioner	subsidies on production
ränteintäkter	interest received
räntekostnader	interest paid
spannmål	cereals
utsäde	seeds
vegetabilieproduktion	crop output
vegetabiliska produkter	crop products
årsverken	annual working unit
övriga	other